

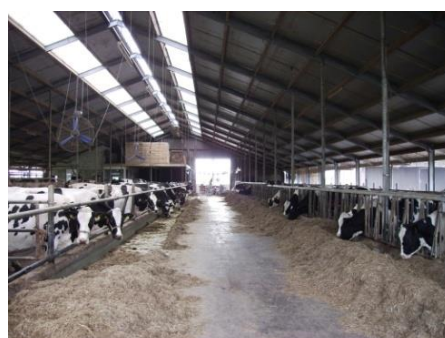
Een halve eeuw veranderingen in Horssen (1966-2016)

Bedrijvigheid

Van oorsprong is Horssen een volledig agrarisch dorp met kleine gemengde boerenbedrijven. Na een armoedig bestaan tijdens de crisisjaren en de Tweede Wereldoorlog kon door de toenemende mechanisatie de kleine boer zich steeds moeilijker handhaven. De ruilverkaveling rond 1950 heeft vele gemengde bedrijfjes doen verdwijnen. Door de verbetering van de waterhuishouding werd het mogelijk om de boerderijen van hun centrale ligging te verplaatsen naar de tot dan toe lege polder. Deze eerste ruilverkavelingboerderijen waren nog gemengde bedrijven: koeien, varkens en kippen.

Door o.a. de verdergaande mechanisering, toenemende milieueisen o.a. ten aanzien van de melkverwerking (koeling, melkmachines) volgde specialisatie en schaalvergroting. De geit, de melkkoe van de armen, is gaan wonen op grote geitenmelkerijen. De schapen hebben hun intrede gedaan op vele boerderijen. Momenteel zijn er in Horssen nog een vijftal grote melkbedrijven, een vijftal varkensmesterijen, een drietal pluimveebedrijven en een paar landbouwbedrijven.

De maalderijen en meelhandelaren hebben het veld moeten ruimen voor het bulktransport van meel rechtstreeks van de

fabriek naar het bedrijf.

Intussen zijn er wel een drietal grote fruitbedrijven ontstaan, waarvan één zich geheel toelegt op de druiventeelt. Een verdergaande versnippering en de vereiste grootschaligheid noodzaakten tot een tweede landinrichting, die gereed kwam in 2013. Deze ontwikkelingen veroorzaakten dat er voor kleine boeren geen bestaansmogelijkheid meer was en zij zich moesten omschakelen om als werknemers in andere sectoren

binnen en buiten het dorp hun kost te verdienen. Eén boerenbedrijf werd zorgboerderij.

Een halve eeuw veranderingen in Horssen (1966-2016)

De in 1918 opgerichte coöperatieve stoomzuivel-fabriek zorgde voor enige werkgelegenheid en voor druk verkeer als gevolg van de aanvoer van melk uit Horssen en omgeving. Vanaf 1966 stopt hier o.a. vanwege milieueisen de productie van melkproducten en de boter; er wordt alleen nog maar doorgeleverd tot de algehele overname en stillegging in 1980. Daarna worden er enkele jaren champignons ingeblikt. Sinds 1994 is het fabriekspand in handen van "Fluminalis" en wordt er kerkelijke kunst opgeslagen en verkocht.

In het dorp zelf zijn diverse loonwerkbedrijven voor bewerking van het land, een bedrijf met graafmachines, een paar timmerbedrijven, een paar bouwbedrijven voor woningen en boerschuren, een elektrotechnisch bedrijf, een computerbedrijf, een administratiekantoor, een reisbureau, een tweetal garagebedrijven, een bedrijf voor technische installaties, een kleindiervoederhandel, een tuinbedrijf e.a.. Ook zijn er in het dorp een twintigtal eenmansbedrijfjes (ZZP'ers, webwinkels, kapsalons, antiekwinkels, maneges, e.a.) Door de stagnatie in de bouw sinds 2008 is het meer dan honderd jarig familiebedrijf "Romijnders Installaties" in 2013 deels failliet gegaan; Romijnders was vanuit een smederij uitgegroeid tot een veelzijdig bedrijf met enkele honderden werknemers. Behalve de bouwsector heeft ook de autobranche het moeilijk; het familiebedrijf "Garage van Bunningen" is kortgeleden failliet gegaan; een tweede schok voor ons dorp. Gelukkig wordt hier een nieuwe start gemaakt

Verenigingsleven en leefbaarheid

Tegelijk met de verandering binnen de agrarische sector en de nieuwe bedrijvigheid veranderde het sociale karakter van het dorp ingrijpend.

Van oudsher bestaat hier de muziekvereniging (1898), het toneel(1898), het kerkkoor en de voetbalclub (1932). Vanaf de jaren zestig kwamen er steeds meer verenigingen o.a. de ponyclub en de volleybalvereniging. De Katholieke Bond voor Ouderen organiseerde tal van activiteiten. Voor de jeugd ontstond de SJAH dat zich heeft ontwikkeld tot een dansschool voor meisjes. Begin jaren 70 werd de Carnavalsvereniging opgericht en de Stichting Kindervakantieweek. Ook ontstond er de "Dorpskrant De Klep" met kerkberichten en mededelingen vanuit de verenigingen over wedstrijden en ander lokaal nieuws.

Door de opening van het dorpshuis in januari 1974 kwam er beter geschikte ruimte voor het onderbrengen van bestaande activiteiten en werden er nieuwe mogelijk. Voordien diende de Oude Kerk als een soort patronaatsgebouw. In de loop der jaren is het dorpshuis verschillende keren aangepast; er kwamen o.a. een vast toneelpodium en grote foyer. In 1989 werd er een sportzaal aangebouwd, gefinancierd uit het overschot, vrijgekomen door het opheffen van de gemeente

Een halve eeuw veranderingen in Horssen (1966-2016)

Horssen per 1 januari 1984. Zo zijn er nu verschillende muziekgroepen en zangkoren, wordt er gekaart en gebiljart en wordt menig familiefeest in het Dorpshuis gevierd. In de laatste jaren worden er in het dorps huis regelmatig dancefeesten (SPLASH) georganiseerd, waar tussen de 800 en 900 jeugdigen zich komen vermaken.

De leerlingen van de basisschool en o.a. de volleybalvereniging en het badminton maken gebruik van de sporthal. Daarnaast wordt er ook in Druten deelgenomen aan sporten zoals zwemmen, turnen en hockey.

De grotere keuzemogelijkheden en de krimpende jongerenaanwas veroorzaken de laatste jaren een terugloop in de ledenaantallen en nopen sommige clubs tot samengaan met gelijksoortige verenigingen van andere dorpen. Bijvoorbeeld de voetbaljeugd van Batenburg, Altforst en Horssen heeft zich verenigd onder de naam "BOA-JC".

Anno 2012 telde het dorp ongeveer 45 verenigingen en daarmee wordt de hechte dorpsgemeenschap in Horssen nog volop in ere gehouden.

In 1985 had de voetbalclub "Olympia-H" met veel zelfwerkzaamheid een nieuwe clubaccommodatie tot stand gebracht op het sportterrein "de Polenkamp", aangelegd in 1976 tegelijk met het tennispark. De verplaatsing van het oude voetbalveld aan de Bredestraat naar het nieuwe sportterrein (als tweede veld) in het begin van de negentiger jaren maakte daar de aanleg van de woonwijk "de Polenkamp" mogelijk.

De leefbaarheid is wel aangetast door het verdwijnen van kleine cafés en winkeltjes. In de zestiger jaren waren er nog een viertal cafés, evenzoveel levensmiddelenwinkels, een slagerij, een groentewinkel en er reden twee SRV-wagens door Horssen en omgeving. In 1991 verdween de laatste bakker. Voor feesten en partijen was er het zalencentrum "'t Hoefijzer"; inmiddels tot woonhuis verbouwd.

Nu resteren een kleine buurtsupermarkt en één café (taria). De eerste heeft de voorheen zelfstandige postkantoorfunctie overgenomen. In 2000 is ook het

Horsense Rabokantoor opgeheven. Het pand heeft een andere bestemming gekregen en bij het Dorpshuis is een pinautomaat gekomen.

Vanuit de verre omgeving trekt eind september tijdens de kermisdagen de jonge en oude jeugd massaal naar de feesttent op het terrein achter Hansje Coppes. Dorstige lieden kunnen gerust zijn want het slotlied is nog steeds "*bij Hansje in de kelder is nog zat*" en "*de Horsense kermis gaat nooit verloren*".

Ook de carnaval is een jaarlijks terugkerend aantrekkelijk festijn; deden er voorheen vooral buurten met wagens en loopgroepen mee, nu is het de jeugd, die met hun wagens de optocht

Een halve eeuw veranderingen in Horssen (1966-2016)

vorm en vooral geluid geeft. De streekreut/Maas en Waaloptocht is nu per vier jaar verdeeld tussen Druten (2x), Deest (1x) en Horssen (1x).

Voor het uitgaansleven van de jeugd kon men aanvankelijk terecht in de Blauwe Sluis met name de Stoep (oudere jeugd) en de Kikvorsch (jonge jeugd). Deze gelegenheden zijn gesloten. Nu gaat hier de jeugd naar een van de vele landelijke popconcerten en andere optredens van bekende bands en zangers. De aanleg in de directe omgeving van de recreatieplassen “de Gouden Ham” en “de Groene Heuvels” geven in zomerse dagen de zwemmers en watersporters onder ons veel profijt.

Horssen is een rustig dorp met een nog zichtbare agrarische herkomst. De tijd, dat iedereen iedereen kende is echter voorbij; de volwassenen werken veelal buiten het dorp; zij zijn niet meer dorpsgebonden. Vroeger zag men elkaar bijv. op zondag bij het bijwonen van de kerkdiensten; na afloop van de kerk in de diverse cafés; in de wachtkamer van de huisarts en bij de kapper. Beiden werkten toen nog niet op afspraak. Nu biedt het verenigingsleven uitstekende mogelijkheden voor gezelligheid en deelname aan verscheidene sporten, zodat Horssen in vergelijking met andere kernen nog een relatief hechte gemeenschap vormt en het er plezierig wonen is.

In de gezondheidszorg is de vestiging van een huisarts rond 1960 voor Horssen en omliggende dorpen van grote betekenis geworden. Aanvankelijk draaide de huisarts op voor alle diensten zowel dag en nacht als in het weekend. Later kwam een regeling, waarbij een groep Maas en Waalse artsen bij toerbeurt weekenddienst had. Nu zijn de weekend- en avond- en nachtdiensten voorbehouden aan de centrale dokterspost in Nijmegen.

Ook op het gebied van de fysiotherapie kan men binnen het dorp terecht.

Ondanks de vele moderne digitale communicatiemiddelen, twee streekbladen en De Gelderlander, heeft de Dorpskrant de Klep vanaf 1972 haar functie kunnen waarmaken. Ter gelegenheid van haar 40 jarig bestaan is een prachtige film gemaakt, die alle in dit verhaal genoemde aspecten in beeld brengt.

Woningen

Van oudsher zijn de huizen gebouwd op de hoogste gebieden (horsten) van het dorp. De overblijvende redelijk hooggelegen gebieden waren geschikt voor de landbouw. De polder was

Een halve eeuw veranderingen in Horssen (1966-2016)

grasland. De woningen werden dicht aan de straat gebouwd: de zogeheten lintbebouwing. De eerste grote ingreep werd veroorzaakt door de eerder vermelde ruilverkaveling. De boerderijen in de dorpskern werden de een na de ander omgebouwd tot woonhuizen en schuren werden afgebroken. Gelukkig is deze oorsprong nog deels terug te zien op de Rijdt: de hoofdstraat. De andere buurtschappen zijn minder aangetast. De kerkbuurt is een beschermd gebied geworden en is Horssens best bewaarde en meest bezienswaardige buurt. De liefhebber van bijzondere planten en struiken kan terecht in het arboretum "Het Goch" nabij de Oude Kerk. De aanleg van het dierenparkje "de Hertenkamp" zorgde er mede voor, dat Horssen in 1982 de titel verwierf van "Parel van Gelderland".

Anders dan bij veel dorpen elders in het land zijn er in Horssen geen grote nieuwbouwwijken met identieke rijtjeshuizen voor bewoners van buiten het dorp verrezen. De bevolkingsaanwas bleef bescheiden, maar net als in de rest van het land werden de gezinnen kleiner en nam de behoefte aan ruimte en luxe toe. In 1969 telde Horssen 1260 inwoners. In de periode tot aan 2006 steeg het aantal inwoners geleidelijk met 9 à 10 per jaar tot 1631 en het aantal woningen steeg met gemiddeld 7,5 per jaar tot 580. In de acht jaren daarna is het aantal inwoners slechts met 4 toegenomen tot 1635. Vanaf 2011 is er zelfs sprake van een krimpende bevolking. Het aantal woningen is echter nog gestegen tot 628. De gemiddelde woondichtheid is sinds 1984 gedaald van 3,4 naar 2,6 .

In de loop van de laatste vijftig jaar waren er een drietal woninguitbreidingen rond de dorpskern; Horssen-West is zeer geleidelijk tot stand gekomen; de grootste uitbreidingen in korte tijd met 50 à 80 woningen betrof de Polenkamp in 1995 en de Kraaienpoel in 2005. Het eigen woningbezit is zeer hoog; veel woningen werden in eigen beheer en tijd gebouwd.

De stagnerende bevolkingsgroei viel vanaf 2008 samen met de economische crisis. Er worden nauwelijks nog nieuwe woningen gebouwd en veel huizen staan nu lang te koop. Horssen vergrijs; er zijn te weinig woningen voor starters en senioren; er is geen doorstroming.

Door middel van bovengrondse leidingen was Horssen in de dertiger en veertiger jaren voorzien van elektriciteit en telefoon; daarna verdwenen deze geleidelijk ondergronds. Het gasleidingnetwerk werd vanaf 1973 aangelegd. De riolering in de bebouwde kom en Horssen-West werd gegraven tegen het eind van de zeventiger jaren. In het buitengebied kwam de drukpersleiding rond de jaren negentig. Toen volgde ook de TV- en internetbekabeling. In 2013/2014 werd de glasvezelkabel aangelegd, die in juni 2014 operationeel is geworden. In het buitengebied blijft men aangewezen op de schotelantenne.

De kerken

Wie Horssen vanuit de verte benadert, herkent het dorp aan haar karakteristieke silhouet: twee torenspitsen vlak bij elkaar. Zij behoren toe aan de voormalige middeleeuwse Sint Bonifatiuskerk en de in 1910 gebouwde Sint Antoniuskerk. Vanuit een bepaald standpunt zijn zelfs drie torenspitsen gelijktijdig zichtbaar; de derde is de Hervormde kerk. De oudste kerk heeft een zeer bijzondere geschiedenis en heeft sinds de beeldenstorm van 1566 diverse eigenaren en bestemmingen gehad. Thans is er een centrum gevestigd voor persoonlijke groei en bewustwording. Tot de zestiger jaren behoorde ongeveer 95% van de bevolking tot praktiserende rooms-katholieken; de overigen waren Nederlands-hervormd; de kerkelijke verplichtingen werden nageleefd zoals het elke zondag bijwonen van de H. Mis of kerkdienst. Was de kerk op zondag in de vijftiger jaren tweemaal vol bezet; langzamerhand is er leegloop ontstaan. Tot 1984 hadden de katholieken hier een eigen pastoor; daarna moest de pastoor zijn taken verdelen over Horssen en Afferden. Vanwege de steeds verder dalende belangstelling voor de kerk en het stijgende priestertekort is de r.-k. parochie Sint Antonius Abt Horssen in 2014 opgegaan in de parochie H.Franciscus en H.Clara, waartoe alle vijf gemeentelijke kerkdorpen behoren. Druten blijft de hoofdkerk; de overige kerken gaan waarschijnlijk in de verkoop. In Horssen is nu om de veertien dagen op zondag nog een H. Mis. De deelname aan de sacramenten zoals dopen, communie, vormsel, huwelijk e.a. zijn sterk teruggelopen. Dat het feest van een huwelijk of huwelijksjubileum steevast begon met een viering in de kerk lijkt voorgoed voorbij. Het rijke Roomse leven ligt achter ons. Ook bij de protestanten loopt de belangstelling terug.

Beeldbepalende elementen

Het meest karakteristieke van Horssen is sinds 1910 het gezamenlijk beeld van de eerdergenoemde drie kerken. Oorspronkelijke elementen waren ook de korenmolen in de Molenhoek en de schoorsteen van de boterfabriek. De molen is gesloopt in 1956 en de schoorsteen is gevallen in 1978. Hiervoor in de plaats is het beeld “verrijkt” met een hoge GSM-mast.

Een halve eeuw veranderingen in Horsssen (1966-2016)

Wat dichterbij de grond zijn het juist de boerderijen en woningen, die de laatste vijftig jaar zorgvuldig zijn behouden en geconserveerd, het meest interessant. Een wandeling door de kerkbuurt is daarom historisch gezien een aanrader. Ook in de Molenhoek bevinden zich nog enkele interessante boerderijen.

De villa Hertenkamp heeft een heel oude geschiedenis en is ooit bewoond geweest door de familie Hiebendaal, waaronder de beroemde eerste burgemeester van Horsssen. Behalve de twee kerken is de pastorie naast de nieuwe kerk en het oude schoolgebouw naast de oude kerk het bekijken waard. Verderop liggen de katholieke begraafplaats en het protestantse kerkhof met drie oorlogsgraven. In 2001 is op de hoek Rijdt en Kerkpad het Luske-plantsoen ingericht met een monument van Cor Litjens ter ere van de in de oorlog omgekomen oud-burgemeester Luske en hen, die onderdak hebben verschaft aan onderduikers.

Rond de buurtschap “de Molenhoek” is in 2013 een boerenwandelpad “de Uitloper” (6 km) ingericht langs de wetering en de afwatering “het Goor”. Beide maken deel uit van de ecologische verbindingszone tussen Heumen,

Horsssen en Alphen. De plas “het Goor” is ontstaan door zandwinning. Het water is van bijzonder goede kwaliteit en wordt gevoed vanuit diepere zandlagen zonder toevoer vanuit landbouwgebieden. Het gebied rondom het Goor is van het Gelders Landschap en vormt een mooi wandelgebied met zicht op de vele watervogels en heeft fraaie visplekjes.

Het voorste deel van ’t Bosch is voor publiek toegankelijk. Deze Heerlijkheid (met eendenkooi en dassenburcht) is een paar maal van eigenaar gewisseld en nu gesplitst in tweeën.

In het plan Kraaienpoel werden langs de Bikkeldam een serie fraaie pastoriewoningen gebouwd, die vanuit de zuidelijke polder gezien de skyline van de dorpskom bepalen.

Bekende personen.

In de loop der jaren hebben vele Horssenaren zich verdienstelijk gemaakt om de leefbaarheid gestalte te geven; als vrijwilligers bestuurden en werkten zij bij o.a. de vele verenigingen; het zijn er te veel om hier op te noemen.

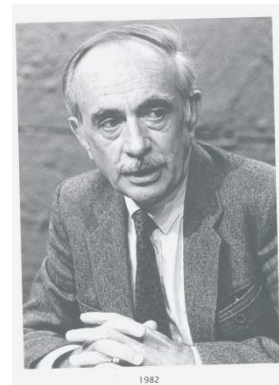
Door de carnavalsvereniging “De Streupers” wordt jaarlijks “de grootste Streuper” uitgereikt aan een persoon die zich bijzonder voor de gemeenschap heeft ingezet.

Een aparte vermelding verdienen een paar personen, die buiten Horssen bekendheid hebben gekregen.

Regionaal bekend is Gerrit Kistemaker, toneelspeler en regisseur; actief in o.a. de streekcabaretgroep “Nog in de blau”.

Landelijke bekendheid verkreeg journalist, Neerlandicus Herman van Run (1918-2012), o.a. hoofdredacteur van dagblad de Tijd.

De achttienjarige Laura Smulders heeft op de Olympische spelen in augustus 2012 in Londen een bronzen medaille behaald bij de BMX-fietscross. In mei 2014 behaalde ze in haar thuisbasis Papendal een overwinning in de wereldbekercross BMX. Zij heeft haar talent geërfd van haar vader, die goud won op het WK 1999 wielrennen voor politie- en brandweermannen.

Bestuur

Tot 1 januari 1984 was Horssen een zelfstandige gemeente. Op dat tijdstip is het dorp opgenomen in de gemeente Druten en wordt de regelgeving daar bepaald. Het takenpakket voor deze gemeente is inmiddels zo veelzijdig en ingewikkeld geworden, dat zelfs deze gemeente aan de kleine kant is geworden om alles adequaat te kunnen uitvoeren en op sommige punten samenwerking met naburige gemeenten is gezocht.

Dat Horssen in het verleden zelfstandig is geweest, komt doordat Horssen van oorsprong een "Heerlijkheid" was, waar de macht lag bij de heren van het Bosch (± 300 ha). Later is het bestuur in handen gekomen van burgemeester en gemeenteraad, hoewel de feitelijke macht in de eerste helft van de vorige eeuw nog werd uitgeoefend door dezelfde burgemeester, de pastoor en het hoofd der school. De burgemeester werd gedeeld met de gemeente Bergharen. De gemeente heeft een eigen archief achtergelaten, wat voor historisch en genealogisch geïnteresseerden een enorm voordeel oplevert. In 1987 is het door streekhistoricus Johan van Os geschreven boekwerk "De gemeentegeschiedenis van Horssen 1811-1984" uitgegeven.

Wegen en dijken.

Voor de werkgelegenheid en de winkels was Horssen in vroeger jaren aangewezen op Nijmegen en Oss. Nu zijn er ook grote winkels in de nabije omgeving zoals Druten, Wijchen, Leeuwen en Beuningen. De ontsluiting liep via de Heemstraweg van Druten naar Nijmegen. Sinds de zeventiger jaren neemt de midden-Maas-en-Waalweg (N322) deze verbinding over en biedt de brug bij Ewijk een uitweg naar het noorden (bijv. Arnhem). In 2011/2012 is deze weg doorgetrokken naar Tiel via de prins Willem-Alexanderbrug, gebouwd in 1972. Voordien werd het verkeer over de Waal gerealiseerd door veerponten bij Wamel/Tiel en Druten/Ochten. In zuidelijke richting, over de Maas, waren er veerponten in Alphen, Maasbommel, Megen, Batenburg en Niftrik. Deze laatste twee Maasveren zijn vervallen door de komst in 1975 van de brug bij Ravenstein. Zowel in Druten, Beuningen, Batenburg en Niftrik zijn er in het toeristenseizoen overzetmogelijkheden voor fietsers en voetgangers. Dit laatste en de dijken met de uiterwaarden maken Maas en Waal tot een aantrekkelijk fietsrecreatiegebied, reden waarom er in Horssen enkele bed en breakfast gelegenheden zijn opgericht.

De dijken langs de Maas en de Waal dienen er al eeuwenlang voor om de dorpen in Maas en Waal tegen overstromingen te beschermen. De dijkdoorbraak van de Maas in Nederasselt zorgde rond de jaarwisseling van 1926 voor de laatste overstroming. In januari/februari van 1995 was de

toestand van de Waaldijk door het lang aanhoudende hoge water zo kritiek geworden, dat de inwoners van het midden en westen van Maas en Waal het gebied moesten verlaten. Ook de bevolking van Horssen moest het dorp verlaten en een onderkomen elders opzoeken. Na ongeveer een week mocht ieder naar huis terugkeren; de dijken hadden het gehouden. Dit was wel de aanleiding om snel tot dijkverhoging en verbreding ter hand te nemen.

In de eerste dagen van mei 1940, de Duitse inval, was Horssen al eens eerder geëvacueerd. de Horssenaren werden per kolenschip via de Maas afgevoerd richting Zeeland; maar vanwege gevechten bij de Moerdijkbrug en Rotterdam bleven zij steken in Papendrecht. Na een paar dagen was de oorlog afgelopen en konden ze naar huis terugkeren. Ook toen was hier niets gebeurd. Maar voorafgaand was wel het buitengebied tijdens de mobilisatie onder water gezet.

Scholen

In 1926 werd de toenmalige openbare lagere school omgedoopt tot de bijzondere rooms-katholieke school Sint Antonius Abt. De protestantse kinderen volgden vanaf toen onderwijs in hun specifieke scholen in Appeltern, Bergharen of Druten. De r.-k. school groeide uit tot een gebouw met vijf lokalen en een houten noodlokaal.

De kleuterschool was een apart gebouw.

In 1980 werd er een modern gebouw neergezet met acht klaslokalen: "de Octopus". Ook de kleuters werden opgenomen in het gelijktijdig ontstane "basisonderwijs". De oude school werd afgebroken. De scholen en het personeel zijn sinds

1-1-2003 met nog 16 andere scholen ondergebracht bij de Stichting Primair Onderwijs Maas en Waal ("het SPOM"), sinds enkele jaren gehuisvest in het voormalige kantoor van de Rabobank.

Voor het middelbaar onderwijs is de Horsense jeugd merendeels aangewezen op Druten: de Pax Christi vanaf 1959; sommige leerlingen kiezen voor soortgelijke of andere opleidingen in Nijmegen, Den Bosch of Arnhem. Deze jeugdigen moeten dan met de bus vanuit Druten/Scharenburg want Horssen kent geen openbaar vervoer meer. Vroeger liep er nog een bus vanuit Nijmegen (via Wijchen, Bergharen, Horssen, Batenburg) en vanuit Druten naar Oss (via Megen).

Leefklimaat

Over het algemeen zijn de Horssenaren tevreden met hun leefomstandigheden. Zij blijven dan ook graag in het dorp wonen. Voorwaarde is wel, dat men mobiel blijft; zoniet dan wordt verhuizen naar Druten of Wijchen wellicht aantrekkelijk. Er is alleen een regiotaxi.

Horssen wordt niet doorkruist met grote of doorgaande wegen. Het dorp kent geen stoplichten. Wel is enige oplettendheid vereist bij het samengaan van landbouwverkeer en het gewone auto- en fietsverkeer. Helaas komen hier ook woninginbraken en autodiefstallen voor; de daders komen, zo wordt aangenomen, van buitenaf. Het vertrouwen in de eigen burgerij is groot.

